

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Ad Quæst. 40. junctâ quæst. 96. Decisio CXXXI. Clerus & universitas an &
pro qua causa possit sine scientia Superioris imponere collectas, & an ad
illarum solutionem teneantur Equites Hierosolymitani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

Ad Quæst. 40. junctâ quæst. 96.

DECISIO CXXXI.

Clerus & universitas an & pro qua causa possit sine scientia Superioris imponere collectas, & an ad illarum solutionem teneantur Equites Hierosolymitani:

R. P. D. Attrebaten.

Dec. 72.
par. 1. 166.

Leodien. Collectæ.

Veneris 19. Martii 1604.

SUMMARIUM.

- 1 Collectas ex causa necessitatis concernentis privatam & publicam, potest universitas imponere sine scientia superioris.
- 2 Declara dummodo necessitas sit inevitabilis.
- 3 Clerus potest sibi & suis imponere collectas pro propriis necessitatibus.
- 4 Ecclesia non tenetur contribuere ad collectas Laicorum, nisi Clerus legitime consenserit.
- 5 Equites Hierosolymitani sunt exempti ab omni jurisdictione Ordinarii, nec tenentur solvere collectas impostas à Clero.
- 6 Verba generalia non comprehendunt casum præcise necessitatis, § n. 7.
- 8 Observantia per privilegium sublata non suffragatur.
- 9 Solvens, cum esset liber vigore privilegii an præjudicet suo privilegio.

Clerus secundarius Leodiensis pro liberatione diœcesis illius ac incursionibus quibus affici solet occasione vicinorum bellorum, pro rata sua collectas imposuerat, & pecunias in eum finem prænumeras à singulis ejusdem Cleri membris recu-
Vuu 3 perare

recuperare volens, inter ceteros à commendatario S. Joannis Hierosolimitani exactiones eo nomine peribat, & hoc potissimum fundamento, quod jus commune permittit collectas sine scitu superioris ex causa necessitatis imponere, quæ concernit privatam & publicam, vel totam universitatem. *C. non minus* & *ibi Abb. n. 20. vers. puto. Joan. de Anan. n. 11. Anchar. n. 8. & c. adversus n. 2. de immunit. Eccles. & in c. 1. n. 8. eod. tit. in 6. Gl. fin. in c. cum dilecta de rescrip. Bart. in l. nullas la. 2. Cod. de caus. publ. l. 12. Jason. in l. si ex toto n. 45. de legat. 1. Castren. cons. 423. n. 4. l. 2. Corn. cons. 72. n. 15. ad fin. l. 4. Purpurat. cons. 530. n. 6. & cons. 543. n. 335. Ferrer. respon. 57. n. 19. quod etiam procedit, si collecta imponatur pro recuperatione pecunie sic expensa vel debita. *L. 1. §. fin. & ibi gl. in verb. pro consul. ff. quod cuiusque universi. nom. Bart. in l. 4. §. actor. n. 5. ff. de rejudic. quin etiam privilegia concessa per verba universalis & prægnantia cessant in casu hujusmodi necessitatis. Cap. peruenit vers. alio modo & ibi Collecta in princ. Innoc. ibid. & Canonista communiter, de immuni. Eccles. *L. ad portas C. de oper. publ. L. jubemus. C. de sacrosanc. Eccles.***

2 Quibus non obstantibus fuit resolutum contrarium, ad solutionem hujusmodi collectarum non teneri communitatem, etiam si causa in imponendo expressè essent vise, de quo in facto multum controvertitur. Nec sufficit quod agatur de communi utilitate ac necessitate, ut nonnulli Doctores allegati loquuntur, cum iste sit casus. *Cap. non minus, & c. adversus* in quibus nihilominus requiritur consensus Papæ, sed quod sit periculum propter damnum inevitabile, & quod potest venire reipublicæ. In proposito autem collecta non fuit imposita tempore præsentis periculi ad evitanda damna, & inconvenientia quæ solent oriri ex hostilibus incurSIONIBUS, sed ad extinguen- dum & evitandum interitum.

3 Quare poterat quidem Clerus pro suis propriis necessitatibus & debitis urgentibus sibi ipsi, si sique, non autem pro utilitate Reipublicæ, absque Principis auctoritate hoc onus inducere. *C. innovamus de censib. l. un. C. de superind. l. 1. §. gl. in verb. pro consul. ff. quod, cuiusque universi. l. omnes. C. de oper. publ. Bartol. in repet. *L. placet. n. 31. C. de sacrosanc. Eccles. & in l. 4. §. actor. de reg. juris & in l. un. C. de mul. & in quo loco. n. 24. l. 10 & in l. cum neque C. de incol. Nicol. Fossat. de collect. c. 2. n. 8. minus verò imponere potuit personis non subiectis. Bald. in l. ad instructiones. C. de sacrosanc. Eccles. Castren. cons. 423. n. 2. l. 2. Alexand. cons. 68. n. 1. l. 2. Corn. cons. 72. n. 16. l. 4. cum impositio collectarum sit actus jurisdictionis. Alex. cons. 74. n. 3. in fine l. 6. Soc. cons. 129. n. 1. circa medium.**

4 Et facit, quod quantacunque sit necessitas, tamen Ecclesia non debet contri- buere ad solas deliberationes Laicorum, sed oportet, quod populus & Clerus unâ conveniant super tali vexatione redimenda, nec simplex deliberatio totius populi potest obligare Clerum, ut nec vice verâ, cum agatur de communi utilitate, quia quod omnes tangit, ab omnibus debet approbari, & si Clerici sine legitima causa nolent contri-

contribuere, potest populus implorare officium superioris Ecclesiastici, ut compellat Clerum ad consentiendum. C. nullus de jure patron. Panormi. in c. non minus n. 2. vers. aut necessitas. Tomas. de stat. s. 3. n. 25. paulo ante fin.

Quocirca cum privilegia Religionis Hierosolymitanæ eximant milites ab omni superioritate & jurisdictione Ordinarii, & aliorum inferiorum, ita ut nullo casu remaneant illis subiecti, et fuit resolutum in his terminis in causa Brundisura jurisdictionis 9. Febr. 1579. coram Bubalo: idem consensus Cleri secundarii non erat sufficiens ad obligandum commendatarium, sed erat necessaria auctoritas Sedis Apostolice, quæ sola retinet superioritatem in illos milites, & nemo illis derogare potest, nisi solus Papa propter decretum irritans. C. cum inferior. de majori. & obed. Clem. ne Romani de electione.

Et quamvis in casu improvisæ & inevitabilis necessitatis non sufficiant verba generata. Ripa in d. l. si ex tota n. 16. & 17. ff. de legat. 1. ubi Doct. passim de communi. Tamen DD. considerant verba privilegiorum amplissima, à quibusvis impositionibus ex quavis causa, & ex quovis pretextu, ita ut apta sint comprehendere istum casum. Bart. in l. si fideiussor. s. n. emisse ff. de legat. 1. & in l. uxorem. s. agri. plagam ff. de legat. 3. Natta conf. 58. n. 12. & 13. Cephal. conf. 150. n. 8. Dec. resp. on. 51. n. 22. & seq. l. 3. item considerant causas & merita, propter quæ dicta privilegia fuerunt concessa militibus, quia non modo facultates & fortunas, sed etiam sanguinem & vitam pro defensione Reipublicæ Christianæ prodigunt. Dec. conf. 51. n. 25. l. 3.

Non obstat Cap. pervenit de immuni. Eccles. quia non habet locum, quando ostenditur etiam privilegium, ut ibi per gloss. in verb. omnes in fine. vel saltem quando privilegium habet verba apta comprehendere omnes casus, & quæ sine violatione recti sermonis restringi nequeunt, ut jam fuit dictum.

Non obstat observantia, quia tractatur de præjudicio totius ordinis, & privilegia remouent observantiam contrariam, atque etiam præscriptionem.

Quare per solutionem, si quæ forte ab aliquibus facta est, non præjudicatur futuris solutionibus, maiusque privilegii Religionis. Fel. in c. cum accessissent n. 29. in 3. lib. de constit. Ruin. conf. 228. n. 11. l. 1. Natta conf. 160. n. 46. vol. 1. Et ita conclusum &c.

Eiusdem argumenti decisionem habet in Meliten. collectarum 7. Maii. 627. coram Cardin. Ubaldino, quæ est in recent. dec. 63. par. 5. hoc loco ad evitandam prolixitatem omissa.

